

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 3, 8, 12, 15, 17, 20, 21, 22, 26, 27, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 63, 67 IR 68 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 20, 35, 67 IR 68 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-2006 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS ĮSTATYMO NR. XIII-2895 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, šių projektų tikslai ir uždaviniai

2022 m. birželio 30 d. Seimas priėmė Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymą, kuriuo įtvirtintas naujas vietos savivaldos modelis, nustatantis, kad už savivaldos teisės įgyvendinimą savivaldybės bendruomenės interesais atsakingos savivaldybės institucijos: savivaldybės atstovaujamoji institucija – savivaldybės taryba ir savivaldybės vykdomoji institucija – savivaldybės meras (VSĮ 3 straipsnio 10 dalis).

Įvykus 2023 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimams ir įsigaliojus naujos redakcijos VSĮ bei praktikoje pradėjus taikyti naują vietos savivaldos modelį, išaiškėjo teisinio reglamentavimo trūkumai, kurie paskatino tobulinti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą (toliau – VSĮ). Siekdama užtikrinti efektyvų teisėkūros procesą, Vidaus reikalų ministerija inicijavo suinteresuotų institucijų diskusijas, kurių metu aptartos svarbiausios VSĮ taikymo praktikoje problemos, galimi jų sprendimo būdai. Apibendrinus problematiką ir pateiktus siūlymus, parengti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 8, 12, 15, 17, 20, 21, 22, 26, 27, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 63, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – VSĮ projektas), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20, 35, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2006 3 straipsnio pakeitimo įstatymo (toliau – VSĮ pakeitimo įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 12 straipsnio pakeitimo įstatymo (toliau – SIPI projektas) projektai.

VSĮ projekto ir VSĮ pakeitimo įstatymo projekto tikslas – spręsti paaiškėjusias VSĮ praktinio taikymo problemas: aiškiau reglamentuoti ir atskirti savivaldybės institucijų kompetencijas, aiškiau reglamentuoti savivaldybės komitetų ir komisijų darbo tvarką, įtraukti į Etikos ir Antikorupcijos komisijas visuomenės atstovus, spręsti su mero pavadavimu, vicemerų paskyrimu ir kitas praktikoje kylančias problemas; sudaryti prielaidas didesniai savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų nepriklausomumui; užtikrinti teisės akto nuostatų nuoseklumą ir suderinamumą su kitais įstatymais.

SIPI projekto tikslas – pavesti savivaldybių kontrolės ir audito tarnyboms atlikti infrastruktūros plėtros organizatoriaus parengtos savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo ataskaitos patikrinimą ir parengti išvadą.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Vidaus reikalų ministerijos Viešojo administravimo ir vietos savivaldos politikos grupės (vadovė Alma Bulkevičienė, tel. (8 5) 271 7105, e. paštas alma.bulkeviciene@vrm.lt) patarėja Justina Ronkaitienė, tel. (8 5) 271 8661, el. paštas justina.ronkaitiene@vrm.lt.

3. Dabartinis teisinis įstatymų projektuose aptartų teisinių santykių reglamentavimas

VSĮ 8 straipsnio 4 dalyje, nustatančioje išrinkto savivaldybės tarybos nario priesaikos tekstą, nėra nurodoma, kurios šalies Konstituciją gerbti ir vykdyti prisiekia savivaldybės tarybos narys.

VSĮ 12 straipsnio 2 dalyje reglamentuojamas savivaldybės tarybos nario atlyginimo mažinimas. Ši teisės norma nenumato jokių savivaldybės tarybos nario atlyginimo mažinimo išimčių. VSĮ 12 straipsnio 4 dalis nustato, kad savivaldybės tarybos nariui, kuris reglamento nustatyta tvarka atstovauja savivaldybei už savivaldybės ribų, apmokamos komandiruotės išlaidos, tačiau nenustatoma, kas priima sprendimą dėl savivaldybės tarybos nario komandiruotės.

VSĮ 15 straipsnio 2 dalies 7 punktą numato, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra sprendimų dėl savivaldybės kontrolieriaus priėmimo į pareigas ir atleidimo iš jų priėmimas, tačiau nėra nustatyta, kas priima sprendimus dėl savivaldybės kontrolieriaus skatinimo, apdovanojimo, priemonių, tarnybinių nuobaudų skyrimo ir nušalinimo.

Šiuo metu VSĮ 15 straipsnio 2 dalies 10 punktą nustato, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra sprendimų dėl mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių nustatymas, nors VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 21 punktą įtvirtina, kad meras teikia savivaldybės tarybai siūlymus dėl mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus nustatymo. Taigi praktikoje kyla neaiškumų dėl šių nuostatų suderinamumo ir taikymo.

Pagal VSĮ 15 straipsnio 2 dalies 19 punktą sprendimų dėl disponavimo savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu turtu priėmimas, šio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos taisyklių nustatymas, išskyrus atvejus, kai tvarka yra nustatyta įstatymuose ar jų pagrindu priimtuose kituose teisės aktuose, yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija. Taikant minėtą nuostatą praktikoje susiduriama su VSĮ ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių turto valdymą, kolizija. Atitinkamai tikslintinas VSĮ 63 straipsnis, reglamentuojantis savivaldybių nuosavybę.

VSĮ 17 straipsnis nenumato galimybės merui vykdant kitus įstatymų jam pavestus įgaliojimus savivaldybės tarybos posėdžiui pirmininkauti savivaldybės tarybos laikinai paskirtam savivaldybės tarybos nariui.

VSĮ 17 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad jeigu balsai pasiskirsto po lygiai (laikoma, kad balsai pasiskirstė po lygiai tada, kai balsų už gauta tiek pat, kiek prieš ir susilaikiusių kartu sudėjus), balsuojama dar kartą. Iš minėtos nuostatos nėra aišku koks sprendimas priimamas jeigu balsuojant nėra susilaikiusių savivaldybės tarybos narių.

VSĮ 21 straipsnis, reglamentuojantis savivaldybės tarybos komitetų posėdžių organizavimą, ir VSĮ 22 straipsnis, reglamentuojantis savivaldybės tarybos komisijų sudarymą, darbo organizavimą, nereglamentuoja šių komitetų ir komisijų sprendimų priėmimo tvarkos. VSĮ 22 straipsnyje taip pat nenustatyta, kad savivaldybės tarybos komisijų posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja daugiau kaip pusė visų komisijos narių.

VSĮ 22 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad nuolatinės ir laikinosios savivaldybės tarybos komisijos gali būti sudaromos savivaldybės tarybos sprendimu arba mero siūlymu, taigi minėta nuostata nėra aiški ir tiksli, nes gali būti aiškinama, kad komisijai sudaryti pakanka mero siūlymo.

VSĮ 22 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad savivaldybės tarybos sudaromos komisijos pirmininku tarybos sprendimu gali būti skiriamas tik nepriekaištingos reputacijos, kaip ji yra apibrėžta šio įstatymo 11 straipsnyje, tarybos narys. Taikant šią nuostatą praktikoje nėra aišku, ar komisijos pirmininku gali būti skiriamas kitas, t. y. VSĮ 11 straipsnio reikalavimų neatitinkantis, savivaldybės tarybos narys.

VSĮ 22, 23 ir 24 straipsniai, reglamentuojantys komisijų, Etikos ir Antikorupcijos komisijų teisinius pagrindus, nenumato, kad šių komisijų nariais gali ar turi būti gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovai, visuomenės atstovai, bendruomeninių organizacijų atstovai ar savivaldybės gyventojai.

VSĮ 26 straipsnio 1 dalyje, nustatančioje išrinkto mero priesaikos tekstą, nėra nurodoma, kad prisiekiamą gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją.

Pagal VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 3 punktą meras administruoja savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius, organizuoja savivaldybės biudžeto vykdymą, administruoja savivaldybės turtą, tačiau, vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (toliau – BSI) 4 straipsniu, meras nėra asignavimų valdytojas.

VSĮ įtvirtina, kad meras suteikia atostogas ir siunčia į komandiruotes administracijos direktorių, vicemerą (-us), tačiau neišspręstas kitų mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų atostogų suteikimo bei vykdymo į komandiruotes klausimas.

Meras vykdo ne tik VSĮ, bet ir kituose įstatymuose jam suteiktus įgaliojimus, tačiau VSĮ 27 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas baigtinis mero įgaliojimų sąrašas. Nustatant administracijos direktoriaus funkcijas taip pat įtvirtintas baigtinis funkcijų sąrašas, nors administracijos direktorius

vykdo ir kitais įstatymais jam pavestas funkcijas.

Savivaldybės atstovaujamoji institucija ir savivaldybės vykdomoji institucija yra atskirtos, tačiau mero atostogų, vadovaujantis VSI 29 straipsnio 2 dalimi, ir vykimo į komandiruotes, vadovaujantis VSI 29 straipsnio 5 dalimi, klausimus nustatyta spręsti reglamento nustatyta tvarka.

VSI 30 straipsnio 2 dalis nustato, kad merą pavaduojantis vicemerąs vykdo visus mero įgaliojimus, tačiau nenustatyta, kad šie įgaliojimai kyla iš VSI ir kitų įstatymų. Be to, VSI 30 straipsnis nereglamentuoja, kas turėtų pavaduoti merą, kai vicemerąs nėra paskirtas, o meras laikinai neina savo pareigų.

VSI 32 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad meras savivaldybės tarybai teikia kandidatūrą į vicemero pareigas. Jeigu savivaldybės taryba du kartus iš eilės nepritaria teikiamai kandidatūrai į vicemero pareigas, meras turi teisę savo sprendimu savivaldybės tarybai teiktą kandidatą paskirti vicemeru. Jeigu meras, savivaldybės tarybai pirmą kartą nepritarus jo teiktai kandidatūrai, teikė kito asmens kandidatūrą į vicemero pareigas, meras turi teisę savo sprendimu vicemeru paskirti pasirinktinai vieną iš savivaldybės tarybai teiktų kandidatų į vicemero pareigas. Toks teisinis reglamentavimas apsunkina vicemero paskyrimą, nes praktikoje pasitaiko atvejų, kai savivaldybės taryba posėdžio metu nesvarsto šio klausimo ir vicemerąs (-ai) ilgą laiką nepaskiriamas.

VSI 33 straipsnio 2 dalis nustato, kad savivaldybės tarybos posėdžius, komitetus, merą, kiek mero veikla susijusi su savivaldybės tarybos posėdžiais, aptarnauja, taip pat savivaldybės tarybos sprendimų projektus rengia, nagrinėja ir išvadas dėl savivaldybės tarybos sprendimų projektų rengia savivaldybės tarybos posėdžių sekretorius (-iai). Padėti jam (jiems) atlikti priskirtas funkcijas jis (jie) gali pasitelkti savivaldybės administraciją. Taikant šią nuostatą praktikoje, nėra aišku, kokias išvadas rengia savivaldybės tarybos posėdžių sekretorius (-iai).

VSI 33 straipsnio 3 dalies 6 punkte nustatyta, kad dėl savivaldybės tarybos sprendimo projekto, išskyrus šios dalies 5 punkte nurodytus sprendimų projektus, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo registravimo dienos pateikia išvadas, o jeigu savivaldybės tarybos sprendimo projektas didelės apimties, administracijos direktoriaus įsakymu išvadų pateikimo terminas vieną kartą gali būti pratęstas iki 10 darbo dienų, tačiau nenustatyta šių išvadų pateikimo tvarka ir nenumatoma, kad jos teikiamos reglamento nustatyta tvarka. Be to, VSI 17 straipsnio 12 dalyje nustatyta, kad, jeigu sprendimo projektas yra užregistruotas ne vėliau kaip likus 4 darbo dienoms iki savivaldybės tarybos posėdžio, tokius svarstytinus klausimus kartu su įregistruotais sprendimų projektais meras privalo įtraukti į posėdžio darbotvarkės projektą. Taigi VSI 17 straipsnio 12 dalyje ir VSI 33 straipsnio 3 dalies 6 punkte nustatyti terminai nėra suderinti.

VSI 67 straipsnis numato savivaldybių kontrolės ir audito tarnyboms atlikti išorinės finansinės, atitikties ir veiklos auditus, tačiau nenumato galimybes atlikti vertinimus, nors savivaldybių kontrolės ir audito tarnyboms yra poreikis atlikti ne tik auditus, bet ir vertinimus. Šis straipsnis bei SĮPI neįtvirtina savivaldybių kontrolės ir audito tarnyboms funkcijų, susijusių su savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programomis, tačiau numato, kad išvadas dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programų pateikia viešojo intereso įmonių audito įmonė ar auditorius, kurių paslaugos yra brangios.

VSI 67 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad savivaldybės kontrolierius į pareigas priimamas konkurso būdu arba šio įstatymo nustatytu atveju be konkurso ir iš jų atleidžiamas Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka, tačiau įstatymas, siekiant užtikrinti savivaldybės kontrolierių nepriklausomumą ir nešališkumą, nesuteikia teisės savivaldybių kontrolerius vienijančioms asociacijoms deleguoti atstovo į konkurso komisijos narius.

VSI 67 straipsnio 9 dalies 3 punktas nustato, kad savivaldybės kontrolierius sudaro savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos plano projektą, gavęs savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto pritarimą, su šio plano projektu supažindina savivaldybės centralizuotą vidaus audito tarnybą; kiekvienais metais iki einamųjų metų lapkričio 15 dienos patvirtina ateinančių metų savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos planą, organizuoja jo vykdymą ir yra už tai atsakingas; prireikus patvirtintą savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos planą tikslina bendra plano tvirtinimo tvarka. Toks reglamentavimas neužtikrina savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nepriklausomumo.

VSĮ 20 straipsnio 4 dalies 1 punktas nustato, kad Kontrolės komitetas siūlo savivaldybės tarybai atleisti savivaldybės kontrolierių, kai yra įstatymuose nurodyti atleidimo iš valstybės tarnybos pagrindai. 2024-01-01 įsigaliojus Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20, 35, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymui Nr. XIV-2006, VSĮ 20 straipsnio 4 dalies 1 punkte įtvirtinama, kad Kontrolės komitetas vertina atrinktus kandidatus į savivaldybės kontrolieriaus pareigas ir savivaldybės tarybai teikia savivaldybės kontrolieriaus kandidatūrą, siūlo savivaldybės tarybai atleisti savivaldybės kontrolierių, kai yra įstatymuose nurodyti atleidimo iš valstybės tarnybos pagrindai. Įstatymas nereglamentuoja, kas turėtų siūlyti savivaldybės tarybai skelbti konkursą į savivaldybės kontrolieriaus pareigas ar skirti savivaldybės kontrolierių antrai kadencijai be konkurso, taip pat kas siūlytų skatinti savivaldybės kontrolierių už nepriekaištingą tarnybinių pareigų atlikimą.

VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 6 punkte nustatoma, kad meras teikia savivaldybės tarybai tvirtinti savivaldybės biudžetinių įstaigų nuostatus ir darbo užmokesčio fondą, taigi ir savivaldybės kontrolės bei audito tarnybos nuostatus, ir darbo užmokesčio fondą, o pagal VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 23 punktą meras suteikia savivaldybės kontrolieriui, kai savivaldybės kontrolieriaus nėra – jo pavaduotojui atostogas, siunčia savivaldybės kontrolierių, kai savivaldybės kontrolieriaus nėra – jo pavaduotoją į komandiruotes. Toks reglamentavimas neužtikrina savivaldybės kontrolieriaus nepriklausomumo nuo savivaldybės institucijų.

VSĮ 3 straipsnio 9 dalyje apibrėžiama savivaldybės centralizuotos vidaus audito tarybos sąvoka, tuo tarpu specialiojo vidaus kontrolę ir vidaus auditą reglamentuojančio Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo (VKVAĮ) 2 straipsnio 2 dalyje vartojama centralizuoto vidaus audito tarnybos sąvoka. VSĮ 68 straipsnio 6 dalis numato, kad vidaus auditoriai atlikto audito ataskaitas pateikia merui, savivaldybės tarybai ir audituotų subjektų vadovams, nors centralizuoto vidaus audito tarnyba yra atskaitinga merui.

VSĮ neapibrėžia mero ir savivaldybės administracijos santykio, tik VSĮ 33 straipsnio 3 dalies 7 punkte nustatyta, kad savivaldybės administracija atlieka mero finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą.

4. Naujos teisinio reglamentavimo nuostatos ir, kokių teigiamų rezultatų laukiama

Atsižvelgiant į tai, kad VSĮ 8 straipsnio 4 dalyje, nustatančioje išrinkto savivaldybės tarybos nario priesaikos tekstą, nėra nurodoma, kurios šalies Konstituciją gerbti ir vykdyti prisiekia savivaldybės tarybos narys, VSĮ projekto 2 straipsniu siūloma įtvirtinti, kad savivaldybės tarybos narys prisiekia gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją. VSĮ 26 straipsnio 1 dalyje, nustatančioje išrinkto mero priesaikos tekstą, nėra nurodoma, kad prisiekiamą gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją, todėl VSĮ projekto 10 straipsniu siūloma nustatyti, kad meras prisiekia gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją.

VSĮ 12 straipsnis numato, kad savivaldybės tarybos nario atlyginimas mažinamas reglamente nustatyta tvarka proporcingai savivaldybės tarybos nario praleistų to mėnesio savivaldybės tarybos, komitetų, nuolatinųjų komisijų ir savivaldybės kolegijos, kurių narys savivaldybės tarybos narys yra, posėdžių skaičiui. Praktikoje pasitaiko atvejų, kai savivaldybės tarybos nariai negali dalyvauti savivaldybės tarybos, komitetų, nuolatinųjų komisijų ir savivaldybės kolegijos, kurių narys savivaldybės tarybos narys yra, posėdžiuose, nes tuo metu yra išvykę į komandiruotę, kurioje taip pat vykdo savivaldybės tarybos nario pareigas. Atsižvelgiant į tai, kad komandiruotės metu savivaldybės tarybos narys taip pat vykdo savivaldybės tarybos nario pareigas ir dėl šios priežasties negali dalyvauti minėtuose posėdžiuose, VSĮ 12 straipsnio 2 dalyje siūloma numatyti išimtį, t. y., kad savivaldybės tarybos nario atlyginimas nemažinamas kai savivaldybės tarybos, komitetų, nuolatinųjų komisijų ir savivaldybės kolegijos posėdžius savivaldybės tarybos narys praleidžia dėl jo vykimo į komandiruotę vykdant savivaldybės tarybos nario pareigas.

Sistemiškai vertinant VSĮ normas, pažymėtina, kad savivaldybės taryba yra atstovaujamoji institucija, o meras – vykdomoji ir įstatymu šios dvi institucijos viena nuo kitos atskirtos, jos negali kištis viena į kitos veiklą, todėl, siekiant teisinio aiškumo, siūloma VSĮ 12 straipsnio 4 dalyje

nustatyti, kad savivaldybės tarybos narys į komandiruotę vyksta savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Atitinkamai siūloma tikslinti ir straipsnio pavadinimą.

VSĮ 15 straipsnis nustato išimtinę ir paprastąją savivaldybės tarybos kompetenciją. VSĮ 15 straipsnio 2 dalies 7 punkte kaip išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra įtvirtintas sprendimų dėl savivaldybės kontrolieriaus priėmimo į pareigas ir atleidimo iš jų priėmimas, tačiau nėra nustatyta, kas priima sprendimus dėl savivaldybės kontrolieriaus skatinimo, apdovanojimo, priemonių, tarnybinių nuobaudų skyrimo ir nušalinimo. Atsižvelgiant į tai ir siekiant teisinio aiškumo, VSĮ projektu siūloma nustatyti, kad savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija yra sprendimų dėl savivaldybės kontrolieriaus priėmimo į pareigas, skatinimo ir apdovanojimo, priemonių, tarnybinių nuobaudų skyrimo, nušalinimo ir atleidimo iš jų pareigų priėmimas. Sistemiskai vertinant VSĮ nuostatas, VSĮ projektu siūloma keisti ir VSĮ 20 straipsnio 4 dalies 1 punktą nustatant, kad kontrolės komitetas siūlo savivaldybės tarybai Valstybės tarnybos įstatyme nustatyta tvarka skelbti konkursą į savivaldybės kontrolieriaus pareigas ar skirti savivaldybės kontrolierių antrai kadencijai be konkurso, skatinti ir apdovanoti, skirti priemonę, skirti tarybinę nuobaudą, nušalinti nuo pareigų arba atleisti savivaldybės kontrolierių, kai yra įstatymuose nurodyti atleidimo iš valstybės tarnybos pagrindai.

Pagal VSĮ 3 straipsnio 3 dalį meras yra savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės vadovas). Meras, vykdydamas jam pavestus įgaliojimus vadovaudamasis VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 21 punktu, teikia savivaldybės tarybai siūlymus dėl mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus nustatymo. Siekiant išvengti teisinio neapibrėžtumo, galimų nepagrįstų mero įgaliojimo darbui trukdančių tarybos sprendimų dėl mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus nustatymo, VSĮ projektu siūloma keisti VSĮ 15 straipsnio 2 dalies 10 punktą, nustatant, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra sprendimų dėl mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių nustatymo priėmimas mero teikimu.

VSĮ 15 straipsnio 2 dalies 19 punkte nustatyta, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra sprendimų dėl disponavimo savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu turto priėmimas, šio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos taisyklių nustatymas, išskyrus atvejus, kai tvarka yra nustatyta įstatymuose ar jų pagrindu priimtuose kituose teisės aktuose. Pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (toliau – VSTVNDJĮ) 10 straipsnio 1 dalį savivaldybei nuosavybės teise priklausančias turtas patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti juo perduodamas savivaldybės tarybos nustatyta tvarka, pagal VSTVNDJĮ 14 straipsnio 4 dalį sprendimą dėl savivaldybės turto perdavimo pagal panaudos sutartį šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems subjektams priima savivaldybės taryba ar jos įgaliota institucija ir kt. Atsižvelgiant į tai, kad turto valdymas yra reglamentuojamas VSTVNFJĮ ir kitais konkrečias sritis reglamentuojančiais įstatymais, VSĮ projekto 4 straipsnio 2 dalimi siūloma keisti VSĮ 15 straipsnio 2 dalies 19 punktą nustatant, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto savininko funkcijų įgyvendinimas įstatymų nustatyta tvarka. Atitinkamai tikslintinas VSĮ 63 straipsnis atsisakant perteklinių nuostatų.

Taikant VSĮ nuostatas praktikoje neretai susidaro situacijos, kai meras vykdydamas įstatymų jam pavestus įgaliojimus negali pirmininkauti savivaldybės tarybos posėdžiui ar jo daliai, pvz., turi atstovauti savivaldybę, priimti svečius ir pan. VSĮ nenumato galimybės tokiais atvejais savivaldybės tarybos posėdžiui pirmininkauti kitam asmeniui. Atsižvelgiant į tai bei siekiant sudaryti sąlygas tinkamai vykdyti merui pavestus įgaliojimus, VSĮ projektu siūloma papildyti VSĮ 17 straipsnio 9 dalį numatant, kad savivaldybės tarybos posėdžiams pirmininkauja meras, o kai jis negali eiti pareigų, arba jo nėra arba dėl kitų įstatymų jam pavestų funkcijų vykdymo merui negalint pirmininkauti savivaldybės tarybos posėdžiui, – reglamento nustatyta tvarka laikinai savivaldybės tarybos paskirtas tarybos narys. VSĮ projektu sistemiskai taip pat siūlomą keisti ir VSĮ 17 straipsnio 21 dalį ir joje nustatyti, kad jeigu savivaldybės tarybos posėdžiui pirmininkavo tiek meras, tiek šio straipsnio 9 dalyje nustatytu atveju savivaldybės tarybos paskirtas tarybos narys, posėdžio protokolą pasirašo meras ir posėdžiui pirmininkavęs savivaldybės tarybos paskirtas tarybos narys.

VSĮ 17 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad jeigu balsai pasiskirsto po lygiai (laikoma, kad balsai pasiskirstė po lygiai tada, kai balsų už gauta tiek pat, kiek prieš ir susilaikiusių kartu sudėjus), balsuojama dar kartą. Iš minėtos nuostatos nėra aišku koks sprendimas priimamas jeigu balsuojant nėra susilaikiusių savivaldybės tarybos narių. Siekiant teisinio aiškumo VSĮ projektu siūloma VSĮ 17 straipsnio 15 dalyje nustatyti, kad laikoma, kad balsai pasiskirstė po lygiai tada, kai balsų „už“ gauta tiek pat, kiek „prieš“, taip pat kai balsų „už“ gauta tiek pat, kiek „prieš“ ir susilaikiusių kartu sudėjus.

VSĮ 19 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad savivaldybės tarybos komitetų darbo tvarka nustatoma reglamente. Savivaldybių tarybos reglamentuose nustato, kad komiteto sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių komiteto narių balsų dauguma, o balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia komiteto pirmininko arba komiteto posėdžiui pirmininkavusiojo balsas. Pagal VSĮ 8 straipsnio 1 dalį visi savivaldybės tarybos nariai yra lygūs. Atsižvelgiant į tai, VSĮ projekto 7 straipsniu siūloma papildyti VSĮ 21 straipsnį 9 dalimi, nustatančia, kad jeigu savivaldybės tarybos komiteto narių balsai pasiskirsto po lygiai (laikoma, kad balsai pasiskirstė po lygiai tada, kai balsų „už“ gauta tiek pat, kiek „prieš“, taip pat kai balsų „už“ gauta tiek pat kiek „prieš“ ir susilaikiusių kartu sudėjus ir susilaikiusių kartu sudėjus), balsuojama dar kartą, o jeigu balsavus dar kartą balsai pasiskirsto po lygiai, balsavimas tęsiamas reglamento nustatyta tvarka. Analogiškai VSĮ projekto 8 straipsnio 4 dalimi siūloma papildyti ir VSĮ 22 straipsnį 10 dalimi, nustatančia, kad savivaldybės tarybos komisijų posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja daugiau kaip pusė visų komisijos narių. Savivaldybės tarybos komisijų sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių komisijos narių balsų dauguma, jeigu balsai pasiskirsto po lygiai (laikoma, kad balsai pasiskirstė po lygiai tada, kai balsų „už“ gauta tiek pat, kiek „prieš“, taip pat kai balsų „už“ gauta tiek pat kiek „prieš“ ir susilaikiusių kartu sudėjus), balsuojama dar kartą, o jeigu balsavus dar kartą balsai pasiskirsto po lygiai, balsavimas tęsiamas komisijos nuostatų nustatyta tvarka.

VSĮ 22 straipsnio 1 dalyje nustatytas reguliavimas, kad savivaldybės tarybos nuolatinės ir laikinosios komisijos, išskyrus Etikos ir Antikorupcijos komisijas, sudaromos savivaldybės tarybos sprendimu arba mero siūlymu, nėra aiškus, nes taikant nuostatą praktikoje kyla klausimų, ar komisijai sudaryti pakanka tik mero siūlymu. Siekiant teisinio aiškumo VSĮ projektu siūloma patikslinti VSĮ 22 straipsnio 1 dalį ir nustatyti, kad nuolatinės bei laikinosios komisijos, išskyrus Etikos komisiją ir Antikorupcijos komisiją, gali būti sudaromos savivaldybės tarybos iniciatyva ir jos sprendimu arba pagal pateiktą mero siūlymu siūlymą savivaldybės tarybos sprendimu.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 6 straipsnio 1 dalies 2 punktu, savivaldybių tarybose savivaldybių politikų elgesio, kuriuo pažeidžiami šiame kodekse nustatyti elgesio principai ir nuostatos, tyrimą atlieka savivaldybių tarybų sprendimu iš jų narių ir gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovų sudarytos etikos komisijos. Atsižvelgiant į tai, kad VSĮ 23 straipsnis, reglamentuojantis Etikos komisijos teisinius pagrindus, taip pat VSĮ 24 straipsnis, reglamentuojantis Antikorupcijos komisijos teisinius pagrindus, nenumato, kad šiose komisijose turi būti bendruomenių atstovai, VSĮ projektu siūloma VSĮ 23 straipsnio 3 dalyje nustatyti, kad Etikos komisijoje ir Antikorupcijos komisijoje gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovai, visuomenės atstovai, bendruomeninių organizacijų atstovai ar savivaldybės gyventojai turi sudaryti ne mažiau kaip 1/3 komisijos narių.

Siekiant teisinio apibrėžtumo, VSĮ projektu siūloma nustatyti, kad savivaldybės tarybos sudaromos komisijos pirmininku tarybos sprendimu skiriamas tik nepriekaištingos reputacijos, kaip ji yra apibrėžta šio įstatymo 11 straipsnyje, tarybos narys.

Vadovaujantis BSĮ 4 straipsniu, meras nėra asignavimų valdytojas, jis neturi juridinio asmens vadovo statuso, todėl negali vykdyti VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 3 punkto nuostatos – administruoti savivaldybės biudžeto asignavimų. Nors, vadovaujantis VSTVNDJĮ 8 straipsnio 1 dalies 2 punktu, savivaldybių institucijos patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu turtu, tačiau pažymėtina, kad visas turtas turi būti traukiamas į apskaitą buhalterinėje apskaitoje, o meras neturi juridinio asmens statuso, todėl negali jo traukti į apskaitą savo apskaitoje. Atsižvelgiant į tai, VSĮ projekto 11 straipsnio 1 dalimi siūloma patikslinti VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 3 punktą atsisakant minėtų nuostatų ir nustatant, kad meras organizuoja

savivaldybės biudžeto sudarymą ir valdymą.

VSĮ įtvirtina, kad meras suteikia atostogas ir siunčia į komandiruotes administracijos direktorių, vicemerą (-us), tačiau neišspręstas kitų mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų atostogų suteikimo bei vykimo į komandiruotes klausimas. Atsižvelgiant į tai, VSĮ projektu siūloma nustatyti, kad meras suteikia atostogas ir siunčia į komandiruotes ir kitus mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus.

Pažymėtina, kad meras vykdo ne tik VSĮ, bet ir kituose įstatymuose jam suteiktus įgaliojimus, tačiau VSĮ 27 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas baigtinis mero įgaliojimų sąrašas. Atsižvelgiant į tai, VSĮ projektu siūloma papildyti VSĮ 27 straipsnį 2 dalį 28 punktu, nustatančiu, kad meras vykdo kitus šiame ir kituose įstatymuose nustatytus įgaliojimus. Analogiškai nustatant administracijos direktoriaus funkcijas taip pat įtvirtintas baigtinis funkcijų sąrašas, nors administracijos direktorius vykdo ir kitais įstatymais jam pavestas funkcijas. Todėl VSĮ projektu siūloma VSĮ 34 straipsnio 6 dalį papildyti 11 punktu, nustatančiu, kad administracijos direktorius atlieka kitas šiame ir kituose įstatymuose nustatytas funkcijas.

VSĮ neapibrėžia mero ir savivaldybės administracijos santykio, tik VSĮ 33 straipsnio 3 dalies 7 punkte nustatyta, kad savivaldybės administracija atlieka mero finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą. Siekiant užtikrinti mero įgaliojimų įgyvendinimą, VSĮ projekto 11 straipsnio 5 dalimi siūloma nustatyti, kad meras įgaliojimų vykdymui gali pasitelkti savivaldybės administraciją. Siekiant teisinio aiškumo, VSĮ projektu taip pat siūloma papildyti VSĮ 33 straipsnio 3 dalį 8 punktu, nustatančiu, kad savivaldybės administracija padeda merui vykdyti jam pavestus įgaliojimus.

Pažymėtina, kad pagal naują vietos savivaldos modelį meras yra vykdomoji institucija, jis nėra savivaldybės tarybos narys, t. y. šios dvi institucijos yra atskirtos, todėl meras pats turėtų spręsti dėl atostogų jam suteikimo, vykimo į komandiruotes. Atsižvelgiant į tai, kad meras yra atskaitingas savivaldybės tarybai ir savivaldybės bendruomenei už savo ir savivaldybės veiklą, tikslinga įtvirtinti, kad apie merui suteiktas atostogas ir vykimą į komandiruotes būtų informuojama savivaldybės taryba. Vadovaujantis tuo, kas paminėta, VSĮ projektu siūloma keisti VSĮ 29 straipsnio 2 dalį ir nustatyti, kad meras priima potvarkius dėl atostogų jam suteikimo, apie merui suteiktas atostogas informuojama savivaldybės taryba. Sistemiškai tikslintina ir VSĮ 29 straipsnio 5 dalis, nustatant, kad meras priima potvarkius dėl vykimo į komandiruotes, apie mero komandiruotę informuojama savivaldybės taryba.

Kasdienėje veikloje vykdydamas jam įstatymų suteiktus įgaliojimus meras gali susidurti su klausimais, keliančiais jam interesų konfliktą, tačiau VSĮ nėra įtvirtintas mero pavadavimas jam nusišalinus. Siekiant teisinio aiškumo, VSĮ projekto 13 straipsnio 1 dalimi pakeisti VSĮ 30 straipsnio 1 dalies 1 punktą nustatant, kad merui nusišalinus merą pavaduoja vicemerai, išskyrus VSĮ 30 straipsnio 2 dalyje nustatytas išimtis. Atsižvelgiant į tai, kad meras vykdo ir kitais įstatymais jam pavestas funkcijas, siekiant teisinio aiškumo, VSĮ projektu siūloma papildyti VSĮ 30 straipsnio 2 dalį nustatant, kad merą pavaduojantis vicemerai vykdo visus VSĮ ir kituose įstatymuose nustatytus mero įgaliojimus.

Po 2023 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimų merui formuojant komandą pasitaikė atveju, kai vadovaujantis VSĮ 32 straipsnio 2 dalimi meras teikė savivaldybės tarybai kandidatus į vicemero pareigas, tačiau savivaldybės taryba šių klausimų neįtraukdavo į darbotvarkes ir jų nesvarstydavo, todėl vicemerai ilgą laiką nebuvo paskirti. Pagal VSĮ 32 straipsnio 1 dalį vicemerai yra mero skiriamas politinio asmeninio pasitikėjimo valstybės tarnautojai, atliekantys mero nustatytas funkcijas ir pavedimus. Atsižvelgiant į tai, VSĮ projektu siūloma patikslinti VSĮ 32 straipsnio 2 dalį nustatant, kad meras savivaldybės tarybai teikia kandidatūrą į vicemero pareigas, o jeigu savivaldybės taryba du kartus iš eilės nepritaria teikiamai kandidatūrai į vicemero pareigas ir (arba) šio klausimo nesvarsto, meras turi teisę savo sprendimu savivaldybės tarybai teiktą kandidatą paskirti vicemeru. Jeigu meras, savivaldybės tarybai pirmą kartą nepritarus arba nesvarsčius jo teiktos kandidatūros, teikė kito asmens kandidatūrą į vicemero pareigas, meras turi teisę savo sprendimu vicemeru paskirti pasirinktinai vieną iš savivaldybės tarybai teiktų kandidatų į vicemero pareigas.

VSĮ 33 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad savivaldybės tarybos posėdžių sekretorius (-iai)

rengia išvadas dėl savivaldybės tarybos sprendimų projektų. Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis minėto straipsnio 5 dalies 6 punktu savivaldybės administracijai pavesta pateikti išvadas dėl savivaldybės tarybos projekto. Taikant įstatymą praktikoje yra neaišku, kokias išvadas turi pateikti savivaldybės tarybos posėdžių sekretorius (-iai), ar šios išvados nedubliuos savivaldybės administracijos teikiamų išvadų, taip pat kyla pagrįstų abejonių, ar vienas ar keli savivaldybės tarybos posėdžių sekretoriai gali pateikti išvadas dėl skirtingų ir labai įvairių sričių savivaldybės tarybos sprendimų projektų. Atsižvelgiant į tai, VSI projektu siūloma VSI 33 straipsnio 2 dalyje nustatyti, kad savivaldybės tarybos posėdžių sekretorius (-iai) rengia savivaldybės tarybos sprendimų projektus ir vertina savivaldybės tarybos sprendimų projektų atitiktį VSI ir savivaldybės tarybos reglamente nustatytiems reikalavimams. VSI 33 straipsnio 2 dalyje taip pat nustatyta, kad padėti posėdžių sekretoriui (-iams) atlikti priskirtas funkcijas jis (jie) gali pasitelkti savivaldybės administraciją. Siekiant teisinio aiškumo, VSI projektu siūloma VSI 33 straipsnio 3 dalį papildyti 9 punktu, nustatančiu, kad savivaldybės administracija padeda savivaldybės tarybos posėdžių sekretoriui (-iams) įgyvendinti jam (jiems) pavestas funkcijas.

Siekiant teisinio aiškumo, projektu taip pat siūloma tikslinti VSI 33 straipsnio 3 dalies 6 punktą nustatant, kad savivaldybės administracijos išvados rengiamos reglamento nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai, kad VSI 17 straipsnio 12 dalyje nustatyta, kad, jeigu sprendimo projektas yra užregistruotas ne vėliau kaip likus 4 darbo dienoms iki savivaldybės tarybos posėdžio, tokius svarstytinus klausimus kartu su įregistruotais sprendimų projektais meras privalo įtraukti į posėdžio darbotvarkės projektą, VSI projektu siūloma patikslinti VSI 33 straipsnio 3 dalies 6 punktą, nustatant, kad VSI įstatymo 17 straipsnio 12 dalyje nustatytu atveju išvada pateikiama reglamento nustatyta tvarka iki savivaldybės tarybos posėdžio.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba – savivaldybės biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai (VSI 3 straipsnio 11 dalis). Pagal VSI 67 straipsnio 4 dalį savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Siekiant užtikrinti savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų nepriklausomą, VSI projektu siūloma nustatyti, kad Kontrolės komitetas siūlytų savivaldybės tarybai Valstybės tarnybos įstatyme nustatyta tvarka skelbti konkursą į savivaldybės kontrolieriaus pareigas ar skirti savivaldybės kontrolierių antrai kadencijai be konkurso, skatinti ir apdovanoti, skirti priemonę, skirti tarybinę nuobaudą, nušalinti nuo pareigų arba atleisti savivaldybės kontrolierių, kai yra įstatymuose nurodyti atleidimo iš valstybės tarnybos pagrindai. Taip pat siūloma VSI 27 straipsnio 2 dalies 6 punkte numatyti išimtį, kad meras teikia savivaldybės tarybai tvirtinti savivaldybės biudžetinių įstaigų, išskyrus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybų, nuostatus ir darbo užmokesčio fondą. Projektu siūloma nustatyti, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatus savivaldybės tarybai teikia tvirtinti savivaldybės kontrolierius. Siekiant užtikrinti savivaldybių kontrolierių nepriklausomumą bei nešališkumą, VSI pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad vienu iš pretendentų į savivaldybės kontrolieriaus pareigas konkurso komisijos narių skiriamas savivaldybių kontrolierius vienijančios asociacijos atstovas, o VSI projektu atsisakyti nuostatos, kad Kontrolės komitetas vertina atrinktus kandidatus į savivaldybės kontrolieriaus pareigas ir savivaldybės tarybai teikia savivaldybės kontrolieriaus kandidatūrą.

Ne mažiau svarbus aspektas, užtikrinantis savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų nepriklausomumą, yra veiklos plano sudarymas ir tvirtinimas. Siekiant užtikrinti savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų nepriklausomumą, VSI projektu siūloma tikslinti VSI 67 straipsnio 9 dalies 3 punktą, atsisakant pareigos gauti savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto pritarimą, tačiau nustatant, kad veiklos plano projektą savivaldybės kontrolerius pateikia Kontrolės komitetui.

Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reglamentavimą savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos atlieka išorinės finansinį, atitikties ir veiklos auditą. Praktikoje savivaldybių kontrolės ir audito tarnyboms kyla poreikis atlikti ne tik minėtus auditus, tačiau ir vertinimus, apimančius specialių tikslinių kontrolės užduočių vykdymą, pavyzdžiui, savivaldybės finansinės būklės ir galimybių skolinis ar teikti garantijas išvadų teikimas, arba konkrečios užduoties vykdymą, todėl VSI

projektu siūloma keisti VSI 67 straipsnio 1 dalies 1 punktą nustatant, kad savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos atlieka ir vertinimus.

Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 12 straipsnio 10 dalis nustato, kad einamųjų metų pabaigoje infrastruktūros plėtros organizatorius parengia savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo ataskaitą ir pateikia ją tikrinti viešojo intereso įmonių audito įmonei ar auditoriui. Atsižvelgiant į tai, kad auditorių paslaugos yra brangios, šios išlaidos yra apmokamos iš savivaldybių biudžetų, o savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kuri taip pat atlieka auditus, SIPI projektu siūloma nustatyti, kad ataskaitą tikrina ir išvadą dėl jos pateikia savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba.

Siekiant sudaryti tinkamas sąlygas savivaldybių audito ir kontrolės tarnyboms atlikti jiems įstatymais pavestas funkcijas, būtina suteikti teisę jiems gauti ne tik visus auditui atlikti reikalingus dokumentus, tačiau ir duomenis. Atsižvelgiant į tai, VSI projektu siūloma patikslinti VSI 67 straipsnio 10 dalies 2 punktą.

Siekiant suderinti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatas su Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo (VKVAĮ) nuostatomis, VSI projekto 1 straipsniu siūloma patikslinti VSI 3 straipsnio 9 dalyje vartojamą savivaldybės centralizuotos vidaus audito tarnybos sąvoką vartojant savivaldybės centralizuoto vidaus audito tarnybos sąvoką, nes, vadovaujantis VKVAĮ 2 straipsnio 2 dalimi, centralizuota yra ne vidaus audito tarnyba, o ji vykdo centralizuotą vidaus auditą.

Savivaldybės centralizuoto vidaus audito tarnybą įsteigia savivaldybės taryba, tvirtindama savivaldybės administracijos struktūrą; ši tarnyba yra atskaitinga merui, meras užtikrina vidaus audito tarnybos veiklos ir organizacinį nepriklausomumą ir šios valdymo funkcijos negali perduoti kitiems viešojo juridinio asmens valstybės tarnautojams ar darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis (VSI 68 straipsnio 1, 3 dalys). Vidaus audito tarnyba savo funkcijas įgyvendina atlikdama vidaus auditus ir jų rezultatų pagrindu formuluodama rekomendacijas. Atsižvelgiant į tai, kad vidaus audito tarnyba yra atskaitinga merui, su juo derina metinį vidaus audito tarnybos planą, meras ir audituotų subjektų vadovai turi priimti sprendimus dėl vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimo, savivaldybės tarybos Kontrolės komitetas gali raštu paprašyti atliktų vidaus audito ataskaitų, VSI projekto 15 straipsnio 3 dalimi siūloma atsisakyti pareigos vidaus auditoriams atliktų audito ataskaitas pateikti savivaldybės tarybai.

VSI projektu taip pat atlikti kiti redakcinio pobūdžio VSI pakeitimai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir priemonės, kurių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų įstatymų projektų priėmimo pasekmių nenumatoma.

6. Priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymų projektai neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Įstatymų įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priėmus įstatymų projektus, jų įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Įstatymų projektų atitiktis strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai neprieštaruja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Teisės aktų keisti nereikės.

10. Įstatymų projektų atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, jų sąvokų ir terminų įvertinimas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Naujos sąvokos įstatymų projektuose neapibrėžiamos.

11. Įstatymų projektų atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei

Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai

Įstatymams įgyvendinti savivaldybių tarybos turės keisti reglamentus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės fondų lėšų įstatymų projektų įgyvendinimui neprireiks.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„vietos savivalda“, „savivaldybė“, „savivaldybės taryba“, „savivaldybės tarybos komitetai“, „meras“, „vicemerai“, „savivaldybės administracija“, „savivaldybės tarybos posėdžių sekretorius (-iai)“, „savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba“, „savivaldybės centralizuoto vidaus audito tarnyba“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Atkreiptinas dėmesys, kad Teisės aktų informacinėje sistemoje registruotas ir Lietuvos Respublikos Seime svarstomas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo 15, 18, 21, 27, 33, 34, 55, 60, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2839, kuriuo siūloma atsisakyti savivaldybės tarybos funkcijos tvirtinti savivaldybės biudžetinių įstaigų struktūrą ir nustatyti joms didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių, o nuo 2024 m. sausio 1 d. ir darbo užmokesčio fondą. Atitinkamai atsisakoma mero funkcijos teikti savivaldybės tarybai tvirtinti savivaldybės biudžetinių įstaigų didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių, o nuo 2024 m. sausio 1 d. ir darbo užmokesčio fondą.